

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Медичний факультет**  
**Кафедра фізичної терапії та ерготерапії**

**СИЛАБУС**

**нормативного освітнього компоненту**

**Семіотика з основами пропедевтики**

**підготовки** бакалавра (на основі ступенів «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)

**спеціальності** 227 Фізична терапія, ерготерапія

**освітньо-професійної програми** Фізична терапія, ерготерапія

**Силабус освітнього компонента «Семіотика з основами пропедевтики»**  
підготовки «Бакалавра», галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227  
Фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою Фізична терапія,  
ерготерапія

**Розробник:**

Андрійчук О.Я., завідувач кафедри – професор кафедри фізичної терапії та  
ерготерапії, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор;

Кирилюк В.В., старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

**Погоджено**

Гарант освітньо-професійної програми:



Андрійчук О. Я.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної  
терапії та ерготерапії**

протокол № 3 від 10 жовтня 2022 р.

Завідувач кафедри:



Андрійчук О. Я.

## І. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

| Найменування показників                 | Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень                                                                                                                               | Характеристика освітнього компонента |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Денна форма навчання                    | Галузь знань:<br>22-Охорона здоров'я<br><br>Спеціальність:<br>227- Фізична терапія, ерготерапія<br><br>Освітньо-професійна програма:<br>Фізична терапія, ерготерапія<br><br>Освітній рівень:<br>Бакалавр | Нормативний                          |
| Кількість годин/кредитів<br><u>90/3</u> |                                                                                                                                                                                                          | Рік навчання <u>3</u>                |
|                                         |                                                                                                                                                                                                          | Семестр <u>6</u>                     |
|                                         |                                                                                                                                                                                                          | Лекцій – 14 год.                     |
| ІНДЗ: <u>є</u>                          |                                                                                                                                                                                                          | Лабораторні заняття – 26 год.        |
|                                         |                                                                                                                                                                                                          | Самостійна робота - <u>44</u> год.   |
|                                         |                                                                                                                                                                                                          | Консультації <u>6</u> год.           |
|                                         |                                                                                                                                                                                                          | Форма контролю: екзамен              |
| Мова навчання - українська              |                                                                                                                                                                                                          |                                      |

## ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

### Лекції

ППП - Андрійчук Ольга Ярославівна  
 Науковий ступінь - доктор наук з фізичного виховання і спорту,  
 Вчене звання - професор  
 Посада – завідувач кафедри – професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії  
 Контактна інформація - *електронна адреса* – [andrijchuk.olga@vnu.edu.ua](mailto:andrijchuk.olga@vnu.edu.ua)  
 Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:  
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

### Лабораторні заняття

ППП – Кирилюк Вікторія Василівна  
 Посада – старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії  
 Контактна інформація - *електронна адреса* – [Kyryliuk.Viktoriiia@vnu.edu.ua](mailto:Kyryliuk.Viktoriiia@vnu.edu.ua)  
 Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:  
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

### III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**1. Анотація курсу.** Освітній компонент «Семіотика з основами пропедевтики» є нормативним курсом для здобувачів освіти спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» освітнього ступеня «бакалавр» для здобуття кваліфікації «Бакалавра з фізичної терапії, ерготерапії».

Освітній компонент «Семіотика з основами пропедевтики» розглядає методи клінічного обстеження пацієнта при різних патологічних станах, змінах в стані здоров'я, розладах функцій органів і систем людини. Бакалавр фізичної терапії, ерготерапії повинен уміти виявляти ознаки, симптоми хвороб (семіотика), для подальшого планування програми фізичної терапії, ерготерапії.

«Семіотика з основами пропедевтики» є своєрідною сполучною ланкою фундаментальних теоретичних освітніх компонентів з клінічними курсами. Зміст освітнього компонента передбачає вивчення базових компонентів обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта при порушеннях серцево-судинної та дихальної систем; опорно-рухового апарату; при неврологічних розладах. При цьому здобувачі освіти повинні демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та вміння застосовувати їх при проведенні розпитування, загального огляду, спеціальних методів обстеження.

Основою формування знань, умінь і навичок з освітнього компонента «Семіотика з основами пропедевтики» є лекційні та лабораторні заняття, індивідуальні консультації, а також самостійна робота.

**Пререквізити:** фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем, основи МКФ, фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату, основи ерготерапії, основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії,

**Постреквізити:** фізична терапія та ерготерапія при неврологічних дисфункціях, обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи, виробничі/клінічні практики.

#### **2. Мета і завдання освітнього компонента:**

**Мета курсу** – формування умінь та навичок щодо оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на стан здоров'я, заняттєву активність пацієнта/клієнта.

**Основними завданнями є:**

- формування загальних та фахових компетентностей в розрізі освітнього компоненту;
- відпрацювання навичок менеджменту, курації пацієнта/ клієнта: збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя, аналізувати результати розпитування пацієнта та дані загального огляду;
- обстежувати стан органів та систем у пацієнта/клієнта;
- виділяти провідний клінічний симптом, синдром, проводити диф.діагностику;
- інтерпретувати результати обстеження

### 3. Результати навчання (компетентності).

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Інтегральна компетентність (ІК)                    | ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Загальні компетентності (ЗК)                       | <p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.</p>                                                |
| Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК) | <p>ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ФК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.</p> <p>ФК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.</p> |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Програмні результати навчання (ПР)</b> | <p>ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.</p> <p>ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.</p> <p>ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.</p> |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 5. Структура освітнього компонента

| Назви змістовних модулів і тем                                                                   | Кількість годин |              |        |           |       |                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|--------|-----------|-------|----------------------|
|                                                                                                  | Усього          | у тому числі |        |           |       |                      |
|                                                                                                  |                 | Лек.         | Лабор. | Сам. роб. | Конс. | Форма контролю/ Бали |
| Змістовий модуль 1. Засоби та методи обстеження у фізичній терапії, ерготерапії                  |                 |              |        |           |       |                      |
| Тема 1. Вступ. Схема історії хвороби. Розпитування: скарги, анамнез захворювання, анамнез життя. | 12              | 2            | 4      | 4         | 2     | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5    |
| Тема 2. Загальний огляд пацієнта                                                                 | 11              | 2            | 4      | 4         | 1     | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5    |
|                                                                                                  |                 |              |        |           |       | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5    |
| Тема 3. Засоби та методи обстеження у фізичній терапії, ерготерапії                              | 11              | 2            | 4      | 4         | 1     | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5    |
| Разом за модулем 1                                                                               | 34              | 6            | 12     | 12        | 4     | 5                    |
| Змістовий модуль 2. Спеціальна частина                                                           |                 |              |        |           |       |                      |
| Тема 4. Симптоми, синдроми та порушення серцево-                                                 | 13              | 2            | 4      | 6         | 1     | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5    |

|                                                                    |           |           |           |           |          |                   |
|--------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|-------------------|
| судинної                                                           |           |           |           |           |          |                   |
| Тема 5. Симптоми, синдроми та порушення дихальної системи          | 12        | 2         | 4         | 6         |          | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5 |
| Тема 6. Симптоми, синдроми та порушення опорно-рухового апарату    | 12        | 2         | 4         | 6         |          | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5 |
| Тема 7. Симптоми, синдроми та порушення при неврологічних розладах | 11        | 2         | 2         | 6         | 1        | Т, УО, ВПЗ, РМГ/5 |
| ІНДЗ                                                               | 8         |           |           | 8         |          | 5                 |
| <b>Разом за модулем 2</b>                                          | <b>56</b> | <b>8</b>  | <b>14</b> | <b>32</b> | <b>2</b> | <b>5</b>          |
| <b>Всього годин</b>                                                | <b>90</b> | <b>14</b> | <b>26</b> | <b>44</b> | <b>6</b> | <b>5/120</b>      |

\*Форма контролю: Т – тести, УО – усне опитування, ВПЗ – виконання практичного завдання, РМГ – робота в малих групах, ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання.

## 6. Завдання для самостійного опрацювання:

Самостійна робота здобувачів освіти – основний вид засвоєння навчального матеріалу. Під час самостійної роботи здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, тощо. Самостійна робота здобувачів освіти оцінюється під час поточного контролю та підсумковому контролі.

- Будова тіла: конституція, зріст, маса тіла
- Огляд шкіри. Висип
- Огляд волосся та нігтів
- Оцінювання підшкірного жирового шару
- Пальпаторне обстеження лімфатичних вузлів
- Термометрія тіла
- Характеристика дихання
- Патологічні типи дихання
- Дослідження функції зовнішнього дихання.
- Лабораторні методи дослідження в кардіології.
- Обстеження постави
- Характеристика станів свідомості

Індивідуальна робота здобувачів освіти включає виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лабораторних занять, консультацій, самостійної роботи, використовуючи

сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання. Форми виконання: доповідь, реферат, створення презентацій, складання блок-схем, аналітична записка, аналітичне есе.

#### IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

*Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти* полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті, виконання ІНДЗ. Складання екзамену для усіх здобувачів є обов'язкове. Середовище під час занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки <https://moodle.vnu.edu.ua/login/index.php> для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки [https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh\\_pro\\_otzin\\_ped%20МЕД.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_ped%20МЕД.pdf)

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними

знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 5.

5 балів отримує здобувач освіти, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита за всіма пунктами плану використовувач основну і додаткову літературу. Матеріал подано логічно. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно.

4 бали виставляється здобувачу освіти, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно.

3 бали отримує здобувач освіти, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань.

2 бали – здобувач освіти роботу написав формально, стисло, не своєчасно.

0 – здобувач освіти роботу не підготував.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання та закінчення сертифікованих професійних курсів, семінарів або тренінгів, майстер-класів які дотичні до тем освітнього компонента; при підготовці конкурсної наукової роботи; у разі участі у конференції з публікацією тез і т.п., можливе зарахування певної кількості балів (не більше 5), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

[https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia\\_%20vyznannia\\_rezultativ\\_navchannia\\_formalnoi.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf)

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення освітнього компоненту впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми.

## Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

| 4-<br>бальна<br>шкала | 200-<br>бальна<br>шкала |
|-----------------------|-------------------------|
| 5                     | 120                     |
| 4.95                  | 119                     |
| 4.91                  | 118                     |
| 4.87                  | 117                     |
| 4.83                  | 116                     |
| 4.79                  | 115                     |
| 4.75                  | 114                     |
| 4.7                   | 113                     |
| 4.66                  | 112                     |
| 4.62                  | 111                     |
| 4.58                  | 110                     |
| 4.54                  | 109                     |
| 4.5                   | 108                     |

| 4-<br>бальна<br>шкала | 200-<br>бальна<br>шкала |
|-----------------------|-------------------------|
| 4.45                  | 107                     |
| 4.41                  | 106                     |
| 4.37                  | 105                     |
| 4.33                  | 104                     |
| 4.29                  | 103                     |
| 4.25                  | 102                     |
| 4.2                   | 101                     |
| 4.16                  | 100                     |
| 4.12                  | 99                      |
| 4.08                  | 98                      |
| 4.04                  | 97                      |
| 3.99                  | 96                      |
| 3.95                  | 95                      |

| 4-<br>бальна<br>шкала | 200-<br>бальна<br>шкала |
|-----------------------|-------------------------|
| 3.91                  | 94                      |
| 3.87                  | 93                      |
| 3.83                  | 92                      |
| 3.79                  | 91                      |
| 3.74                  | 90                      |
| 3.7                   | 89                      |
| 3.66                  | 88                      |
| 3.62                  | 87                      |
| 3.58                  | 86                      |
| 3.54                  | 85                      |
| 3.49                  | 84                      |
| 3.45                  | 83                      |
| 3.41                  | 82                      |

| 4-<br>бальна<br>шкала | 200-<br>бальна<br>шкала |
|-----------------------|-------------------------|
| 3.37                  | 81                      |
| 3.33                  | 80                      |
| 3.29                  | 79                      |
| 3.25                  | 78                      |
| 3.2                   | 77                      |
| 3.16                  | 76                      |
| 3.12                  | 75                      |
| 3.08                  | 74                      |
| 3.04                  | 73                      |
| 3                     | 72                      |
| Менше<br>3            | Недостатньо             |

При недотриманні здобувачем освіти *Кодексу академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки* [https://ra.vnu.edu.ua/akademichna\\_dobrochesnist/kodeks\\_akademichnoi\\_dobrochesnosti/](https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/), який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись (!).

Списування під час виконання робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки до занять. **Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти** передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

**Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні запізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску практичного (лабораторного) заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання.

Якщо здобувач пропустив більше, ніж заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

**Політика щодо дедлайнів:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

## V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок за семестр.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) здобувач має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

|          |          |        |          |          |          |
|----------|----------|--------|----------|----------|----------|
| 60,5-62% | 12 балів | 71-75% | 15 балів | 86-90%   | 18 балів |
| 63-65%   | 13 балів | 76-80% | 16 балів | 91-95%   | 19 балів |
| 66-70%   | 14 балів | 81-85% | 17 балів | 95- 100% | 20 балів |

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання завдань.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 122 бали, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

### Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

| Оцінка в балах | Лінгвістична оцінка | Оцінка за шкалою ECTS |                                            |
|----------------|---------------------|-----------------------|--------------------------------------------|
|                |                     | оцінка                | пояснення                                  |
| 170–200        | Відмінно            | A                     | відмінне виконання                         |
| 150–169        | Дуже добре          | B                     | вище середнього рівня                      |
| 140–149        | Добре               | C                     | загалом хороша робота                      |
| 130–139        | Задовільно          | D                     | непогано                                   |
| 122–129        | Достатньо           | E                     | виконання відповідає мінімальним критеріям |
| 1–121          | Незадовільно        | Fx                    | Необхідне перескладання                    |

### Перелік питань до екзамену

1. Семіотика і пропедевтика: визначення, основні завдання
2. Характеристика Історії хвороби. Особливості ведення
3. Розпитування пацієнта. Особливості проведення
4. Анамнез. Класифікація. Особливості збору інформації
5. Скарги пацієнта. Класифікація. Особливості збору інформації
6. Status praesens subjectivus. Особливості збору інформації
7. Anamnesis morbi. Особливості збору інформації
8. Anamnesis vitae. Особливості збору інформації
9. Status praesens objectivus. Особливості збору інформації
10. Загальний огляд пацієнта. Особливості збору інформації
11. Огляд голови та обличчя. Особливості збору інформації
12. Огляд шиї. Особливості збору інформації
13. Огляд губ та ротової порожнини. Особливості збору інформації
14. Огляд шкіри та волосся. Особливості збору інформації
15. Огляд пальців і нігтів. Особливості збору інформації
16. Огляд кистей. Особливості збору інформації
17. Огляд кістково-м'язової системи. Особливості збору інформації
18. Огляд грудної клітки. Особливості збору інформації
19. Огляд живота. Особливості збору інформації
20. Status localis. Особливості огляду
21. Набряки. Характеристика. Особливості діагностики
22. Діагноз. Класифікація. Особливості проведення диференціальної діагностики
23. Щоденник спостережень. Особливості ведення
24. Епікриз та виписка з історії хвороби.
25. Характеристика кашлю як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи

26. Характеристика задишки як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
27. Характеристика запаморочення як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
28. Характеристика приступу ядухи як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
29. Характеристика болю як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
30. Характеристика включення у роботу допоміжних дихальних м'язів як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
31. Характеристика тахікардії та аритмії як симптомів порушення функціонування кардіореспіраторної системи
32. Характеристика ціанозу як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
33. Характеристика набряку як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
34. Характеристика ослабленого дихання як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
35. Характеристика жорсткого та патологічного бронхіального дихання як симптомів порушення функціонування кардіореспіраторної системи
36. Характеристика крепітації, хрипів та шуму тертя плеври як симптомів порушення функціонування кардіореспіраторної системи
37. Характеристика різних видів перкуторного звуку як симптомів порушення функціонування кардіореспіраторної системи
38. Характеристика катаральних проявів як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
39. Характеристика підвищеного артеріального тиску як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
40. Характеристика пониженого артеріального тиску як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
41. Характеристика синдрому дихальної недостатності
42. Характеристика синдрому серцевої недостатності
43. Характеристика бронхообструктивного синдрому
44. Характеристика загально інтоксикаційного синдрому
45. Характеристика легеневого серця як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
46. Характеристика плевральних спайок як симптому порушення функціонування кардіореспіраторної системи
47. Характеристика декструктивних змін бронхів та легеневої тканини
48. Характеристика болю як симптому порушення функціонування ОРА
49. Характеристика набряку як симптому порушення функціонування ОРА
50. Характеристика порушень амплітуди рухів як симптомів порушення функціонування ОРА
51. Характеристика зменшення м'язової сили та витривалості як симптомів порушення функціонування ОРА

52. Характеристика порушень рівноваги та координації як симптомів порушення функціонування ОРА
53. Характеристика порушень рухових функцій як симптомів порушення функціонування ОРА
54. Характеристика болю як симптому неврологічних розладів
55. Характеристика набряку як симптому неврологічних розладів
56. Характеристика парезів та плегій як симптому неврологічних розладів
57. Характеристика м'язової атрофії як симптому неврологічних розладів
58. Характеристика порушення м'язового тону як симптому неврологічних розладів
59. Характеристика порушення чутливості як симптомів неврологічних розладів
60. Характеристика порушення стану свідомості як симптомів неврологічних розладів
61. Характеристика порушення когнітивних функцій як симптомів неврологічних розладів
62. Характеристика порушення зорових функцій та сприйняття як симптомів неврологічних розладів
63. Характеристика зменшення м'язової витривалості як симптому неврологічних розладів
64. Характеристика порушення рівноваги та координації як симптомів неврологічних розладів
65. Характеристика порушення рухових функцій як симптомів неврологічних розладів

## **VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Основна:**

1. Василюк В. М. Семіотика і діагностика внутрішніх хвороб (фізичні методи обстеження) : навчальний посібник / В. М. Василюк, Н. В. Кравчук, В. В. Василюк. Тернопіль : Укрмедкнига, 2005. 286 с
2. Пропедевтика внутрішніх хвороб (за професійним спрямуванням). Модуль 2: навчально-методичний посібник для студентів 3-4 курсу медичного факультету спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» / Н. С. Михайловська, Т.О. Кулинич, І.О. Стецюк. Запоріжжя: ЗДМУ, 2019. 316 с.
3. Семіотика і діагностика внутрішніх хвороб (фізичні методи обстеження)/ За заг. ред. проф. В. М. Василюка. Тернопіль, 2003. 394 с.

### **Додаткова:**

1. Академічна історія хвороби. Пропедевтика педіатрії: Навчально-методичний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV

рівнів акредитації / Ільченко С.І., Мишина Н.В., Чергінець В.І. та ін. Дніпро: Дніпропетровська медична академія, 2017. 107 с.

2. Андрійчук О. Я. Фізична реабілітація хворих на гонартроз. [Текст] : монографія / Ольга Ярославівна Андрійчук. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 344 с.

3. Антропова Т. О. Обстеження та визначення стану здоров'я: підручник / Т. О. Антропова, А. А. Пісарєв, О. І. Колісниченко. К.: Медицина, 2006. 352 с.

4. Ащеулова Т. В. Основні методи обстеження хворих [Електронний ресурс] : лекція № 1 : [презентація PowerPoint] / Т. В. Ащеулова. Харків, 2018. Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/20331>

5. Ведення хворих в кардіологічній клініці: Навчально-методичний посібник. Запоріжжя, ЗДМУ. 2016. 143 с.

6. Візір В. А. Курація хворих в клініці внутрішньої медицини [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для аудиторної і позааудиторної роботи студентів 5 курсу медичного факультету / В. А. Візір, І. Б. Приходько, О. В. Деміденко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2013. 47 с. Режим доступу: <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/1160>

7. Загальний огляд хворого. Огляд окремих частин тіла: голови, шиї, тулуба, кінцівок: методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять здобувачів вищої медичної освіти 3-го року навчання з дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини»/ уклад.: М. С. Бринза, О. С. Махаринська, Е.В. Карнаух та ін.. Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2019. 30 с.

8. Керівництво з клінічного обстеження терапевтичного хворого та написання історії хвороби. 2-ге вид., випр. і доповн. / Укл.: Ю.М. Мостовой, А.В. Демчук, Т.В. Константинович, Т.Д. Данілевич, В.Л. Побережець. Вінниця: Центр ДЗК, 2016. 120 с.

9. Курація хворих в клініці внутрішньої медицини. Навчально-методичний посібник. Запоріжжя, ЗДМУ. 2013. 47 с.

10. Медсестринство в терапії: Підручник/ За заг. ред. М.І. Шведа, Н.В. Пасечко. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. 546 с.

11. Наказ МОН України від 19.12.2018р. №1419 Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

12. Обстеження пацієнта. Схема історії хвороби [Електронний ресурс] : метод. вказівки для студентів вищ. мед. учб. закл. III–IV рівнів акредитації та лікарів-інтернів : кишеньк. довід. / уклад.: Т. С. Оспанова [та ін.]. Харків : ХНМУ, 2018. 46 с. Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/20548>

13. Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання. статичний і динамічний огляд грудної клітки. пальпація грудної клітки: Метод. вказ. для студентів / Скл. Т.В. Ащеулова, В.І. Смирнова, Т.М. Амбросова. Харків: ХНМУ, 2018. 23 с.

14. Пешкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник / О. В. Пешкова. Харків : СПДФО, 2011. 312 с.

15. Практикум з пропедевтики внутрішньої медицини. Частина 1. Основні методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / упоряд. Т. В. Ащеулова, Т. М. Амбросова, Н. І. Питецька та ін. Харків : ХНМУ, 2020. 72 с.
16. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / За заг.ред. А.В. Єпішина. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 768 с.
17. Пропедевтика внутрішньої медицини. Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб / О.М. Ковальова, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. Харків: 2010. 548 с
18. Пропедевтична педіатрія : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В. Г. Майданник, В. Г. Бурлай, О. З. Гнатейко, К. Д. Дука ; М-во охорони здоров'я України ; за ред. В. Г. Майданника. Вид. 2-е, випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. 872 с.
19. Розпит і огляд хворих із захворюваннями органів травлення. Огляд і поверхнева пальпація живота: Метод. вказ. до практичних занять з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів за спеціальністю «Лабораторна діагностика» та студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівня акредитації /Уклад.: Т.В. Ащеулова, Н.І. Питецька. - Харків: ХНМУ, 2018. - 21 с.
20. Розпит, загальний огляд хворих з патологією серцево-судинної системи: огляд і пальпація передсерцевої ділянки [Електронний ресурс] : метод. вказівки / упоряд.: Т. В. Ащеулова, Т. М. Амбросова, В. І. Смирнова – Харків : ХНМУ, 2018. 16 с. Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22405>
21. Сиволап В.Д., Каленський В.Х., Лашкул Д.А., Бондаренко О.П. Ведення хворих в кардіологічній клініці: навчально-методичний посібник. Запоріжжя. 2016. 143 с.
22. Схема історії хвороби. Розпит хворого: скарги та їх деталізація, розпит за системами [Електронний ресурс] : метод. вказівки до практ. занять з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / уклад.: Т. В. Ащеулова, Н. М. Герасимчук. Харків : ХНМУ, 2018. 15 с. Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22051>
23. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В.М.Сокрута. Краматорськ: Каштан, 2019. 480 с.
24. Andrijchuk O, Graid N, Ulianytska N, Usova O, Andriichuk B. Priority of motives for physical therapy among participants of military operations in Eastern Ukraine. *Physiotherapy Quarterly*. 2021. 29(4). P.14-17. doi:10.5114/pq.2021.105747.

Більше корисної літератури можна знайти в репозитарії (посилання: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799> )